

Anadolu'ya Gelen Türk Toplulukları

Dönem	Topluluk	Özellik
MÖ 8. yüzyıl	İskitler	Anadolu'ya yönelik ilk Türk akınlarını başlattılar.
4. yüzyıl	Hunlar	Anadolu'ya akınlar düzenlediler.
6. yüzyıl	Sabar/Sibir Türkleri	Anadolu'ya yönelik Türk akınlarını sürdürdüler.

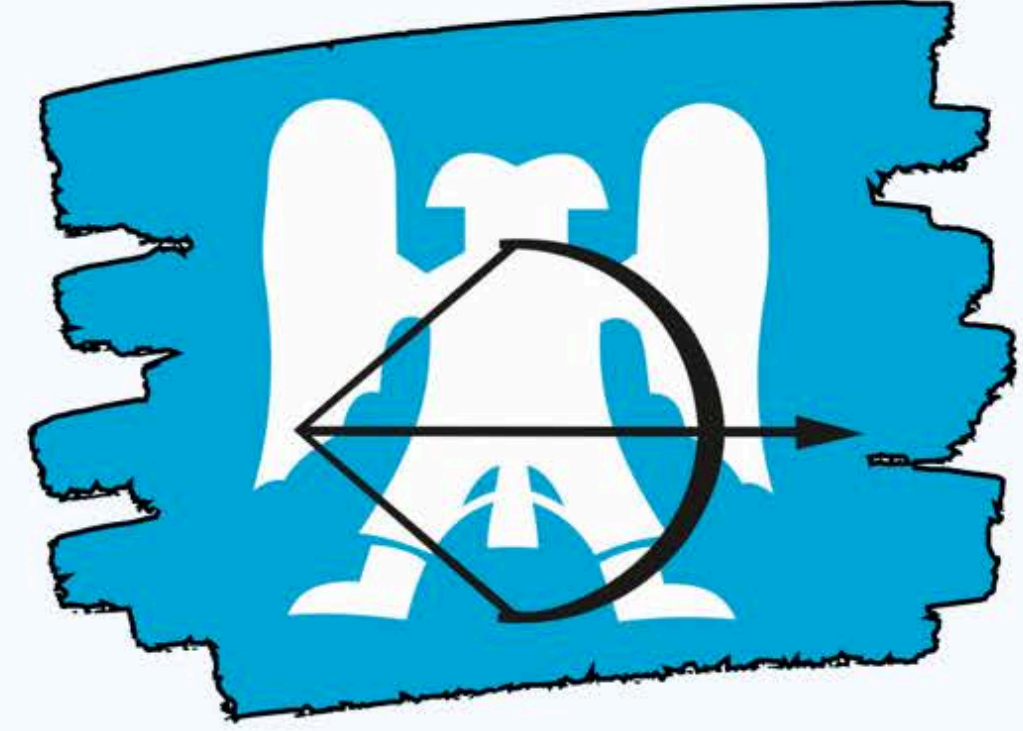
Türk-İslam Devletleri

Büyük Selçuklu Devleti

- 1040-1157 yılları arasında varlık göstermiştir.
- Selçuk Bey hanedanının atasıdır; Tuğrul ve Çağrı Beyler kuruluştaki etkilidir.
- Horasan ve İran çevresinde hüküm sürmüştür.
- 1040 Dandanakan Savaşı ile devlet resmen kurulmuştur.
- Alp Arslan, 1071 Malazgirt Zaferi ile Anadolu'nun kapılarını Türklere açmıştır.
- Melikşah Dönemi'nde en geniş sınırlara ulaşmıştır.

Türkiye Selçuklu Devleti

- 1075-1308 yılları arasında varlık göstermiştir.
- Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından kurulmuştur.
- Önce İznik, sonra Konya merkez olmuştur.
- I. Kılıç Arslan Dönemi'nde Haçlı Seferleri başlamıştır.
- 1176 Miryokefalon Savaşı ile Anadolu'daki Türk hâkimiyeti kesinleşmiştir.
- 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra dağılma sürecine girmiştir.

Büyük Selçuklu İmparatorluğu

Osmanlı Toprak Sisteminin Genel Yapısı

Toprak türü	Açıklama
Miri Arazi	Mülkiyeti devlete ait olan topraklardır. İşletme hakkı köylüye bırakılır.
	Satılamaz, devredilemez, vakfedilemez. Osmanlı'da en geniş arazi türüdür.
Mülk Arazi	Mülkiyeti kişilere ait olan topraklardır. Satılabilir, miras bırakılabilir, vakfedilebilir.
Vakıf Arazi	Gelirleri cami, medrese, hastane, imaret gibi hayır kurumlarına bırakılan topraklardır.

**II. Mehmet (Fatih
Sultan Mehmet)**

II. Bayezid

**Yavuz Sultan
Selim**

**Kanuni Sultan
Süleyman**

İltizam Nedir?

- İltizam, devletin vergi toplama hakkını belirli bir bedel karşılığında mültezimlere devretmesidir.
- Mültezim, devlete peşin ödeme yapar.
- Mültezim daha sonra ilgili bölgedeki vergileri toplar.
- Peşin ödenen paraya muaccele denir.
- İltizam sistemi, tımar sisteminin bozulduğu dönemde alternatif gelir yöntemi olarak görülmüştür.

Osmanlı'da Öne Çıkan Sanat Dalları

Sanat dalı	Açıklama
Dokumacılık	Kumaş, halı ve benzeri dokuma ürünlerinin üretilmesi sanatıdır.
Ahşap İşçiliği	Ahşap malzemenin oyma, süsleme ve işleme teknikleriyle sanatsal hâle getirilmesidir.
Taş İşlemeciliği	Taşın mimari ve süsleme amacıyla işlenmesidir.

TÜRK DEVLET YAPISINDA SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM

İSLAM ÖNCESİ

Egemenlik:
Kut Anlayışı

Yasama:
Kurultay

Yargı:
Töre

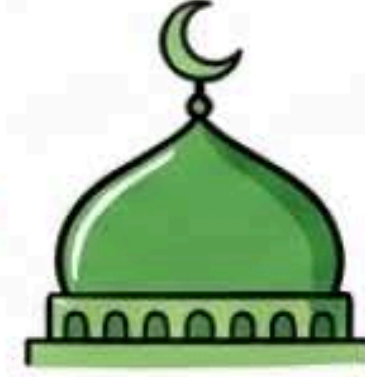
DEĞİŞMEYENLER (Süreklilik)

Yönetim Şekli: Monarşi
(Tek kişi egemenliği).

Veraset: Ülke hanedanının
ortak malıdır.

Ordu: Onlu Sistem ve
Ordu-Millet anlayışı.

TÜRK-İSLAM DÖNEMİ

Egemenlik:
Zillullah
(Allah'ın Gölgesi)

Yasama:
Divan

Yargı:
Örfi + Şerî
Hukuk

Yıldırım Bayezid Dönemi (Cihan Hâkimiyeti İdeali)

Cihan Devleti Tarih Şeridi (1571 - 1683)

1683

1571

1590

1639

1669

1672

Kıbrıs'ın Fethi
ve İnebahtı

Ferhat Paşa
Antlaşması
- Doğuda en
geniş sınırlar

Kasr-ı Şirin
Antlaşması
- Günümüz
Türkiye-İran
sınırının temeli

Girit'in Fethi

Bucaş
Antlaşması
- Batıda
en geniş
sınırlar

II. Viyana
Kuşatması
- Avrupa
ilerleyişinde
dönüm noktası

İsyanların Genel Nedenleri

Siyasi ve İdari: Rüşvet ve iltimasın (adam kayırma) artması. **Liyakatsiz** atamalar ve sık değişen sadrazamlar.

Ekonomik: Uzun savaşların maliyeti, enflasyon ve tağşiş (paranın değerini düşürme). Kapıkulu sayısındaki aşırı artış.

Kriz: Merkezî Otoritenin Zayıflaması

Askerî: Yeniçeri Ocağı'na usulsüz alımlar. Timar sisteminin çökmesi ve donanımlı tımarlı sipahinin yerini **ücretli askerlerin** alması.

Sosyal ve Eğitim: Hızlı nüfus artışı, işsizlik, doğal afetler ve beşik ulemalığı (alimin oğlu alimdir) anlayışıyla ilmiyenin bozulması.

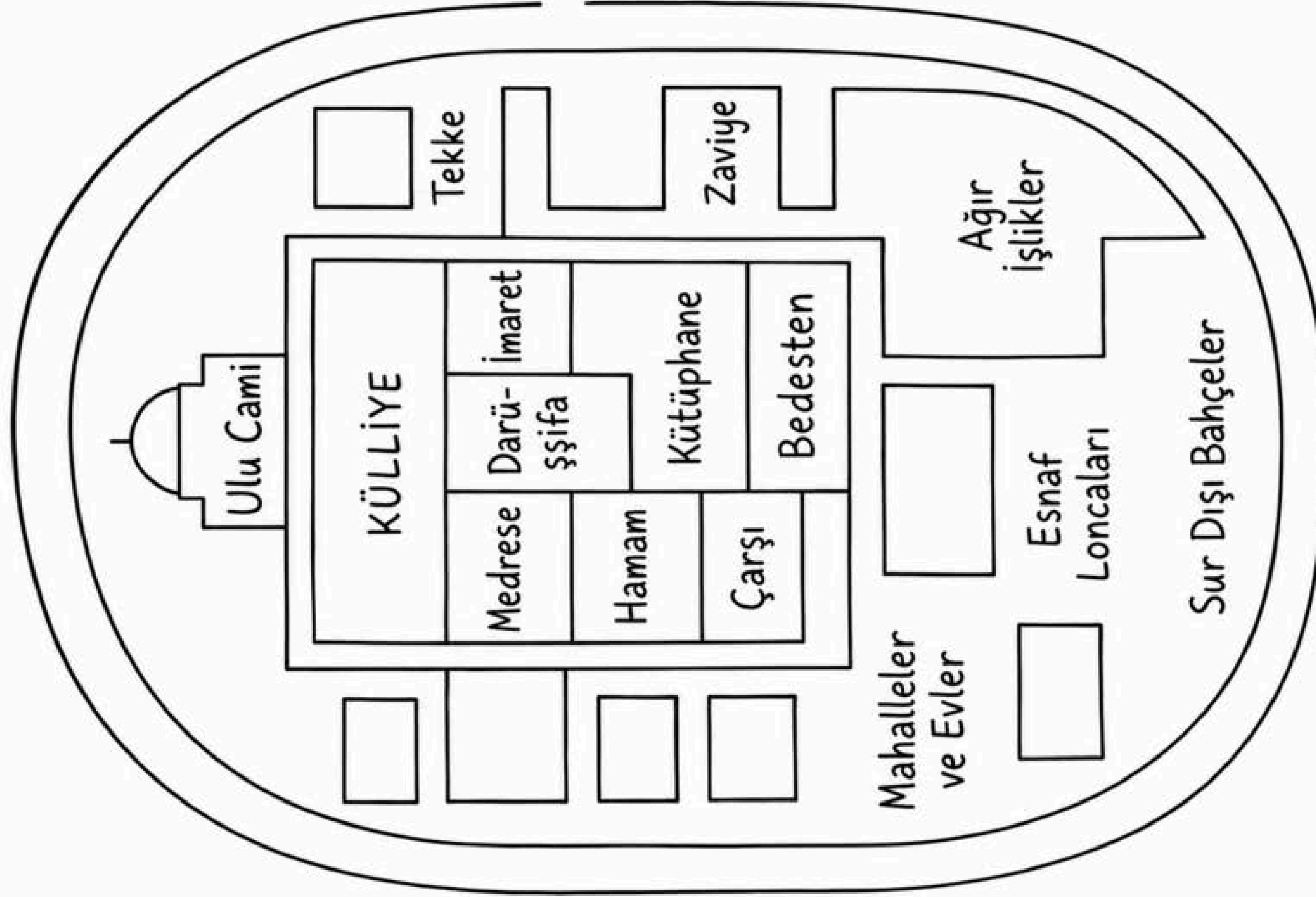
Sayfa: 110

1. Buna göre Osmanlı Devleti'nin kuruluş süreci neden farklı tartışmalara konu olmuş olabilir?

Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin farklı tartışmalara konu olmasının farklı sebepleri mevcuttur. Bunlar arasında

- Kuruluş dönemiyle ilgili kaynakların yetersiz olması,
- Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerine ait kaynakların kuruluştan çok sonra yazılmış kronikler, efsaneler ve menkıbelerle sınırlı olması,
- Efsaneler ve gerçeklerin birbirine karışması nedeniyle farklı yorumların ortaya çıkması,
- Osmanlı Devleti'nin kuruluşu konusunda Batılı tarihçiler ile Türk tarihçiler arasında farklı tarih yazımı yaklaşımlarının kullanılması gösterilebilir.

2. İlim merkezi niteliği taşıyan bir şehir planı tasarlayınız ve bu planı aşağıda bırakılan boş alana çiziniz.

Sayfa 260

Baharat ticareti ve altın kıtlığı Avrupa ekonomisini nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

Baharat ticareti ve altın kıtlığı, XV–XVII. yüzyıllarda Avrupa ekonomisini hem canlandıran hem de zorlayan iki temel unsur olmuştur.

Avrupa’da baharata olan talep çok yüksektir. Ayrıca baharat yükte hafif pahada ağır olduğu için ticari açıdan çok kârlıdır. Baharat ticaretiyle uğraşan tüccarlar büyük servetler edinmiş ve Avrupa’da tüccar sınıfı (burjuva) güç kazanmıştır.

Avrupa’da mevcut altın madenlerinin tükenmiş olması ticaret ve üretimi olumsuz etkilemiş, para darlığının yaşanmasına sebep olmuştur.

Sayfa 300

1. Öğrendiklerinizden yola çıkarak Akşemseddin'in benimsediği ve hayatına yansıttığı değerleri listeleyiniz.

- İlim ve sürekli öğrenme
- Tevazu
- Ahlâkî dirayet ve sınır koyabilme
- Sabır ve sebat
- Toplumsal hizmet ve üretkenlik